

T.C. SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

HAKKÂRİ İL ÖZEL İDARESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylöl 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	19

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	1
Tablo 2: 2017 Yılı Ödenekler Tablosu	1
Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	2
Tablo 4: İştirakler Tablosu	6
Tablo 5: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu	12
Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Olmayan Ödenekler Tablosu	15
Tablo 7: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Cari Nitelikteki Ödenekler Tablosu	17

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Hakkâri İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2017 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Hakkâri İl Özel İdaresinin 2017 yılı bütçesiyle 60.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 272.131.808,92 TL 2016 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 221.017.027,16 TL ödenek ile birlikte yılın ödenekleri 553.148.836,08 TL'ye ulaşmıştır.

Hakkâri İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2017 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
Vergi Gelirleri	95.000,00	61.504,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	570.000,00	591.712,05
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	0,00	188.017.027,16
Diğer Gelirler	59.335.000,00	68.155.364,72
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
TOPLAM Öz Gelir	60.000.000,00	68.808.580,77
TOPLAM Genel Gelir	60.000.000,00	256.825.607,93

Tablo 2: 2017 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler (TL)	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler (TL)	Ek Ödenek (TL)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
60.000.000,00	272.131.808,92	221.017.027,16	0,00	553.148.836,08	322.815.063,58	14.844.163,35	215.489.609,15

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmüncce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Gider Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
Personel Giderleri	14.669.195,00	37.260.021,10
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.870.072,00	5.917.732,60
Mal ve Hizmet Alım Gideri	16.735.105,00	64.077.894,64
Faiz Giderleri	50,000,00	-
Cari Transferler	4.835.649,00	3.948.414,83
Sermaye Giderleri	14.230.000,00	207.614.908,76
Sermaye Transferi	3.209.979,00	3.996.091,65
Yedek Ödenekler	4.400.000,00	0,00
TOPLAM	60.000.000,00	322.815.063,58

Kurumun 2017 yılı Faaliyet Gideri 283.407.012,36 TL, Faaliyet Geliri 256.757.024,63 TL olup, Gider Fazlası 26.649.987,73 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Hakkâri İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Hakkâri İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2017 yılı denetimi kapsamında Hakkâri İl Özel İdaresi tarafından Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Hakkâri İl Özel İdaresinin Sermaye İştirakinin Bulunduğu Şirketlere İlişkin Ortaklık Paylarının Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabını açıklayan “Hesabın niteliği” başlıklı 181'inci maddesinde;

“Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte, 182'nci maddesinde Hesaba ilişkin işlemler, 183'üncü maddesinde de Hesabın işleyişi açıklanmaktadır. Ayrıca söz konusu hesabın işleyişini düzenleyen hükümlere göre; bu hesaplarda kayıtlı tutarların ilgili kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

Hakkâri İl Özel İdaresinin ortaklık payı bulunan şirket bilgileri ve sermaye olarak ödenen ve 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gereken tutarlar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: İştirakler Tablosu

S.NO	Şirket Adı	Şirket Ana Faaliyet Alanı	Şirket Toplam Sermayesi	Ödenen Sermaye
1.	Metro Tic. Ve Mali Yat. A.Ş. Van Et Şti.	Et Üretimi (1986)	20.000.000,00 TL	1.890,00 TL
2.	HİSAŞ Kilim Limited Şirketi	Kilim Üretimi (1984)	500.000,00 TL	495.000,00 TL
3.	Ovaş Ova Tarım Hayv. İnş. San. Ve tic. Şti.	Et Üretimi (2000)	600.000,00 TL	133.641,00 TL
			Toplam	630.531,00 TL

2017 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarda ise, İdarenin sermaye iştirakinin bulunduğu ortaklık payları 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Hakkâri İl Özel İdaresinin yılsonunda düzenlenen mali tabloları 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı açısından gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Hakkâri İl Özel İdaresinin iştirakinin bulunduğu şirketlerdeki ortaklık paylarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedildiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak Hakkâri İl Özel İdaresinin sermaye iştirakinin bulunduğu şirketlere ilişkin ortaklık payları 2018 yılında ilgili hesaba kaydedilmiştir. Ancak 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: İdari Para Cezalarının Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

İl Encümeni tarafından kararlaştırılan idari para cezalarının tahakkuk işlemlerinin yapılmadığı ve ilgili alacakların tahsil edilme aşamasında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde; *“Tahakkuk esası: Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini....ifade eder.”* denilmektedir.

Aynı Yönetmelik’in 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini ve işleyişini

düzenleyen 86 ila 88' inci maddelerine göre; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen alacakların ilgili servislerce tahakkuk bilgileri ile birlikte muhasebe birimine bildirilmesi ve muhasebe birimince 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilerek tahakkuk kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Hakkâri İl Özel İdaresi Encümeni tarafından kararlaştırılan 122.751,40 TL idari para cezasına ilişkin tahakkuk bilgilerinin ilgili birimlerce muhasebe birimine bildirilmediği ve tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, idari para cezası öngören Encümen kararlarının tahakkuk işlemlerinin yapılmaması nedeniyle yılsonunda düzenlenen mali tablolar, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı açısından gerçeği yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; İl Encümeni tarafından kararlaştırılan idari para cezalarının tahakkuk işlemlerinin yapıldığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak İdari para cezaları 2018 yılında ilgili hesaba kaydedilerek tahakkuk işlemleri yapılmıştır. Ancak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hakkâri İl Özel İdaresi'nin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Yıl Sonunda Güncellenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 330 ve 331'inci maddelerinde;

“472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 330 – (1) Bu hesap, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 331 – (1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Kıdem Tazminatı Karşılıklarının muhasebe kayıtlarına ilişkin açıklamalar içeren Muhasebat Genel Müdürlüğünün 20.05.2016 tarih Kıdem Tazminatı konulu Genelgesi'nde;

“1- Kamu idarelerinde işçi statüsünde istihdam edilen personelin, 2015 ve daha önceki yıllarda ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarları, hizmet yılı ile yıllık kıdem tazminatı tutarının çarpılması suretiyle kamu idarelerinin ilgili birimlerince hesaplanarak liste halinde en geç 30.06.2016 tarihi itibarıyla muhasebe birimlerine gönderilecektir. Muhasebe birimleri de yapılan bildirimler üzerine listede yer alan toplam tutarlar üzerinden 500 Net Değer Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak,

2- 2016 yılı ve sonraki yılların dönem sonlarında, kamu idarelerinden alınan kıdem tazminatı hesaplama listesinin toplam tutarı muhasebe birimlerince 630 Giderler Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak,

3- 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında kayıtlı önceki dönemlere ait tutarların, o yıl için belirlenen kıdem tazminatı tutarı üzerinden güncellenmesini teminen, kamu idarelerinin ilgili birimlerinden alınan kıdem tazminatı güncelleme listesinde yer alan toplam tutar, 630 Giderler Hesabına borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak,

..... kaydedilmesi gerekmektedir.” denilmektedir.

Buna göre; 2017 yılı sonunda ilgili birimce, kıdem tazminatı karşılıklarının güncel tutarını gösteren listenin düzenlenerek muhasebe birimine gönderilmesi ve muhasebe birimince kıdem tazminatı karşılıklarının 630 Giderler Hesabına Borç, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına Alacak kaydedilerek güncellenmesi gerekmektedir.

Hakkâri İl Özel İdaresince 2016 yılında kıdem tazminatı karşılığı olarak ayrılması gereken tutarlar 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmiş ve 2017 yılına 13.169.878,93 TL devretmiştir. 2017 yılı içerisinde emekli olanlara ödenen kıdem tazminatları karşılıkları söz konusu hesaptan düşülerek 2018 yılına 10.383.532,54 TL devretmiştir. Ancak 2017 yılı sonunda kıdem tazminatı güncelleştirme listesinin hazırlanmadığı ve muhasebe kayıtlarında güncelleştirilmediği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebe kayıtlarında eksik izlenmesi neticesinde, mali tablolarda yer alan 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 630 Giderler Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebe kayıtlarına ilişkin açıklamalar içeren Muhasebat Genel Müdürlüğünün 20.05.2016 tarih ve Kıdem Tazminatı konulu Genelgesi çerçevesinde güncellenmesinin sağlanacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak Kıdem tazminatı karşılıklarının yılsonunda güncellenmesi konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 630 Giderler Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Yoksullara Verilen Mikro Kredilerin Takipteki Kurum Alacakları Hesabında Takip Edilmemesi

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun "İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 6'ncı maddesi hükmüne göre "yoksullara mikro kredi verilmesi" il özel idarelerinin görevleri arasında bulunmaktadır. Ancak konuya yönelik ikincil mevzuat düzenlemesi henüz yapılmamıştır.

Hakkâri İl Özel İdaresince 2017 yılında bu kapsamda herhangi bir harcama yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bununla birlikte İdarece en son yoksullara mikro kredi olarak kullanılmak üzere 2012 yılında bir vakfa 70.000 TL kaynak aktarılmıştır. Aktarılan kaynağın gider hesaplarına alınarak muhasebeleştirildiği ve bu şekilde 2012 yılı bütçesine gider yazıldığı anlaşılmıştır. Vakfa yapılan ödemedir 2017 yılına kadar herhangi bir geri dönüş sağlanamamıştır.

Ancak harcamanın adından da anlaşıldığı üzere yapılan ödeme, bir kredi verme işlemidir. Üstelik ödeme, Kanunun öngördüğü şekilde nihai kullanıcıya değil, tespit edilecek

yoksullara verilmek üzere adı geçen Vakfa yapılmıştır. Dolayısıyla verilen kredinin geri dönüşünün nasıl sağlanacağı belirlenmesi gerekirdi.

Vakfa yapılan ödemenin bütçeye gider yazılarak muhasebeleştirilmesi yerine alacak hesaplarına alınarak takibinin sağlanması, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda ifadesini bulan kamu kaynaklarının etkin, verimli ve tutumlu kullanılması ilkesine uygun düşeceği düşünülmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 101 ve 173'üncü maddeleri uyarınca; ilgili mevzuatına dayanılarak bütçede ödeneği bulunmak kaydıyla nakit olarak verilen borçlardan kaynaklanan alacakların vadelerine göre 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı ve 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. 2012 yılında verilmiş olan kredi aynı yıl hesaplarında giderleştirilerek 132 ve 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına kaydedilmemiştir.

Verilen kredi için bir geri ödeme planı belirlenmemiştir. Bu sebeple vadesi belli olmayan söz konusu tutarın 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından bu kayıt gerçekleştirilmemiş olduğundan, vadeye bağlanmamış olan ve 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında kayıt altına alınmamış olan alacak, takipli alacak niteliği kazanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 1032'üncü maddesi uyarınca, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesinde tahsil edilemeyenlerin 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, mikro kredi olarak verilen tutar, alacak hesaplarında kayıtlı olmadığından idarenin mali tablolarının gerçeği yansıtmamasına sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulguda belirtilen işlemlerin gerçekleştirileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak Yoksullara verilen mikro kredilerin Takipteki Kurum Alacakları hesabında takip edilmesi konusunda Kamu İdaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 3: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı Maddesi Kapsamında Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesinde;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkroda öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır.

2017 yılı Yatırım Programı ile 2017 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 20'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında “*Yerel ve bölgesel nitelikli yatırımların uygulamalarında koordinasyonu güçlendirmek, etkinliği artırmak ve yerel kurumsal kapasitenin gelişimini sağlamak amacıyla merkezi kamu idareleri, projenin mahiyeti uygun düştüğü ölçüde, yatırım uygulamalarının 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri gereğince gerçekleştirilmesine öncelik verir.*” denilmektedir.

Bu hükümler kapsamında bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarının kamu yatırım programında yer alan projelerine ait yatırımları için bütçelerinde ayrılan ödenekler, il özel idarelerine aktarılmakta ve bu ödenekler karşılığı hizmetler de il özel idaresinin tabi olduğu mevzuat kapsamında ihalesi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Her iki düzenlemede de yatırım ödeneklerinin tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasına izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine il özel idarelerince sadece 5355

sayılı Kanununun 18'nci maddesinde sayılan ve köye yönelik hizmetlere ait olan ödenekler aktarılabileceğinden, madde metninde sayılmayan yatırımlara ait ödeneklerin merkezi idare kuruluşlarınca doğrudan Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılması da mümkün görülmemektedir.

2017 yılı yatırım programında yer alan bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinden 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi için Hakkâri İl Özel İdaresine aktarılan ve aşağıdaki listede yer alan 10.546.958,32 TL tutarındaki ödeneğin il özel idaresince tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasının mevzuata uygun olmadığı, bu aktarmalarla 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu dışında kalan bir alan oluştuğu değerlendirilmektedir.

Tablo 5: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu

Y.Tarihi	Y.No	Finans	Ekonomik	İlgili	Açıklama	Tutar (TL)
05.06.2017	1610	8	06.07.07.9 0	Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği	Merkez Akbulut Köyü Demirli Mezrası Sulama Kanalı Yapımı	30.778,79
24.01.2017	128	8	06.07.07.9 0	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Tugay Komutanlığı Hantepe Dağbaşı Kaletpe Serbestan İçmesuyu Yapımı	50.949,00
25.10.2017	265	8	06.07.02.0 1	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlköğretim Okulları İçin İnşaat Malzemesi Giderleri	47.658,56
25.10.2017	265	8	03.08.01.0 2	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Okul Bakım Ve Onarımı Giderleri	15.076,96
25.10.2017	265	8	03.07.03.9 0	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Okul Bakım Ve Onarım	10.018,08
14.02.2017	436	8	06.07.07.0 1	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Okul Bakım Ve Onarım Giderleri	61.916,22
19.12.2017	4465	8	03.02.03.0 2	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Akaryakıt Ve Yağ Alımları	60.000,00
26.12.2017	4617	8	06.07.07.9 0	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Çukurca İlçesi Üzümlü Köyü Sağlık Evi Yapım İşİ	495.531,75
13.02.2017	406	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli İlçesi Gelişen Köyü Merkez, Kor Yürek Ve Akören Mezrası, Ortaklar Köyü Ve Örencik Mezrası, TütünlÜ Köyü Merkez İle Yayla Pınar Köyü Okul Ve Cami Önü Parka Taşı	269.336,65
11.01.2017	503	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli Korgan Köyü Yufkallı Mezrası Sulama Suyu Yapımı	613.805,50

28.04.2017	1248	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli İlçesi Tekelli Köyü Köprü Yapımı	194.700,00
14.08.2017	2460	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli İlçesi Günyazı Köyü Konutları Cami Önü Parke Taşı Yapımı	53.000,00
08.09.2017	2969	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli Tütünlü Köyü Orta Güleç Mezrası Sulama Suyu Yapımı	81.420,00
12.10.2017	3387	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü Elde Mahallesi Cami Önü Parke Taşı	68.440,00
12.10.2017	3430	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli Çubuklu Köyü Sulama Suyu Yapımı	191.750,00
20.12.2017	4494	8	03.02.03.0 2	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Akaryakıt Ve Yağ Alımları	150.000,00
26.12.2017	4610	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli İlçesi Tekeli Köyü Okul önü Kilitli ParkeTaşı yapımı ve tretuar yapımı	91.214,00
28.12.2017	4695	8	06.07.07.9 0	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	Şemdinli Güvenlik Yolları Üs Bölgeleri Kar Temizleme Ödeneği	66.965,00
24.01.2017	184	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Kamışlı Dağlıca Tümen Komutanlığı Rahmo Tepe İçmesuyu Yapımı	4.946,71
26.01.2017	196	8	06.07.07.0 1	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Esendere 2 Hekimli Asm Lojman Ve 112 Acil Binası Yapım İşi Son Hakediş Bedeli	149.739,17
07.12.2017	314	8	03.04.09.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	İş Makineleri İçin Akar Yakıt Alımı	65.000,00
15.02.2017	445	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Deştuluk Mevkii Gavanakurdi Tepe Asfalt Yol Yapımı	995.693,44
16.02.2017	463	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Kültür Merkezi Onarımı	18.290,00
26.05.2017	1535	8	03.02.03.0 2	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Akaryakıt Ve Yağ Alımları	150.000,00
09.06.2017	1684	8	06.07.07.0 1	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Okul Bakım Ve Onarım Giderleri	13.570,00
13.06.2017	1731	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Dağlıca Keri Oremar Tb. Üs Bölgesi Yol Yapımı	1.221.300,00
17.07.2017	2149	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova İlçesi Dibekli Köyü Dallica Mezrası (Tirdene) Sulama Havuzu	47.790,00
28.07.2017	2335	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Deştuluk Mevkii Gavanakurdi Tepe Asfalt Yol Yapımı	622.707,24
03.08.2017	2371	8	06.07.07.0 1	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Güvenli Köyü Ve Değerli Köyleri Okul Onarımı	95.108,00
07.08.2017	2386	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova İlçesi Gürdere Asm Yapımı	249.172,99

14.08.2017	2467	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Dağlıca Keri Oremar Tb. Üs Bölgesi Yol Yapımı	1.064.120,08
19.09.2017	2988	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Gürdere Köyü Sağlık Evi Apımı Eksik Kalan Ödeneğin Aktarılması (Asm)	134.537,82
07.11.2017	3782	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Dağlıca Keri Oremar Tb. Üs Bölgesi Yol Yapımı	1.314.624,78
08.12.2017	4240	8	03.02.03.0 2	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Akaryakıt Ve Yağ Alımları	200.000,00
15.12.2017	4423	8	03.05.05.0 3	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	İş Makinası Kiralaması Giderleri	163.654,20
18.12.2017	4457	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Deştuluk Mevkii Gavanakurdi Tepe Asfalt Yol Yapımı	673.389,38
21.12.2017	4526	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova İlçesinde Bulunan 2 Nolu 3 Hekimlik Aile Sağlığı Merkezi Hakkedişi	538.163,67
27.12.2017	4632	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Kapalı Tenis Kordu Yapımı	272.590,33
					Toplam	10.546.958,32

Kamu idaresi cevabında; özetle; 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı Maddesi kapsamında bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarınca il özel idarelerince gerçekleştirilmek üzere aktarılan yatırım ödeneklerinin tekrar köylere hizmet götürme birliklerine aktarılmaması için gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı maddesi b fıkrasında; bakanlık ve diğer merkezi idare kuruluşlarınca aktarılan ödeneklerin konusu olan işlerin il özel idarelerinin tabi olduğu usul ve esaslara göre kullanılacağı belirtilmiş olmakla, yatırımların hayata geçirilmesine ilişkin ihale aşamaları ve gerçekleştirme süreçlerinin il özel idarelerinin tabi olduğu mevzuata göre yürütülmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu ödeneklerin tekrar köylere hizmet götürme birliklerine aktarılmasına cevaz veren bir hüküm bulunmadığından bulguda gösterilen aktarmalar mevzuata uygun değildir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Üçüncü Fıkrası Kapsamında Köylere İlişkin Olmayan İşler İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarmalar Yapılması

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun, "Köylere Hizmet Götürme Birlikleri"

başlıklı 18'inci maddesinin, 5793 sayılı Kanununun 44'üncü maddesi ile değişik üçüncü fıkrasında;

“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir.”

denilmek suretiyle söz konusu birliklere yapılacak aktarmalarla ilgili esaslara dair bir düzenleme yapılmıştır.

Görüldüğü üzere kanun koyucu köylere hizmet götürme birliklerine, sadece köylere yönelik yatırımlar için ayrılan ödeneklerin aktarılmasına cevaz vermiştir. Bir başka ifade ile il özel idaresi bütçesinden köylere hizmet götürme birliklerine ancak köye yönelik hizmetler için ödenek aktarılabilir.

Ancak Hakkâri İl Özel İdaresi bütçesinden, köylere ilişkin yatırım niteliği taşımayan işler için de Köylere Hizmet Götürme Birliklerine 1.692.422,58 TL tutarında aktarma yapılmıştır. Bu aktarmalar aşağıdaki listede yer almaktadır.

Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Olmayan Ödenekler Tablosu

Y.Tarihi	Y.No	Finans	Ekonomik	İlgili	Açıklama	Tutar (TL)
01.03.2017	582	5	07.01.09.0 1	Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği	İlimiz Merkez Mergabüt Kayak Merkezindeki Tesislerde Bulunan Kayak Evi Binası Zemin Kat Balkon Altı Güvenlik , Personel Ve Kayak Odaları Yapılması	61.360,00
21.03.2017	769	5	07.01.09.0 1	Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği	Mevcut Elektrik Trafosunun 100 Metre Geri Alınması İşleri	61.787,00
25.04.2017	1194	5	07.01.09.0 1	Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği	Spor Malzemesi Alımı	37.800,00
26.05.2017	1537	5	07.01.09.0 1	Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği	Spor Malzemesi Alımı	170.800,00
10.08.2017	2436	5	07.01.09.0 1	Merkez Köylere	Valik Karşısı İl Özel İdaresi Lojmanları	41.605,25

				Hizmet Götürme Birliği	Malzeme Alımı	
19.12.2017	4466	5	03.02.05.0 1	Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği	Halk Oyunları Kostümleri Giyecek Alımları	73.980,00
11.12.2017	300	5	07.01.01.0 1	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	Çukurca Kaymakamlık Binası Ve Tay Ev Yapım İşi İçin	135.000,00
24.04.2017	99	5	07.01.01.0 1	Çukurca Köylere Hizmet Götürme Birliği	16 Nisan 2017 Yılı Referandum İçin Kiralanacak Araç Kira Bedeli	11.210,00
18.04.2017	98	5	07.01.05.0 3	Şemdinli Köylere Hizmet Götürme Birliği	16 Nisan 2017 Yılı Referandum İçin Kiralanacak Araç Kira Bedeli	40.000,00
21.04.2017	106	5	07.01.09.0 1	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	16 Nisan 2017 Yılı Referandum İçin Kiralanacak Araç Kira Bedeli	50.000,00
25.10.2017	3553	5	06.01.01.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova İlçesi İlçe Emniyet Müdürlüğü Kent Güvenliği Ödeneği	500.000,00
07.12.2017	313	5	07.01.09.0 1	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Öğrenci Destekleme Ve Yerleştirme Kurs Binasının Onarım İşi Ve İş Makineleri İçin Akar Yatı Ve Yedek Parça İle Birliğin İş Ve İşlemlerinde Kullanmak Üzere	135.000,00
07.12.2017	4230	5	05.02.05.0 3	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova İlçesi Öğrenci Destekleme Ve Yerleştirme Kursu Binasının Onarım İşi	83.000,00
16.02.2017	463	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Kültür Merkezi Onarımı	18.290,00
27.12.2017	4632	8	06.07.07.9 0	Yüksekova Köylere Hizmet Götürme Birliği	Yüksekova Kapalı Tenis Kordu Yapımı	272.590,33
					Toplam	1.692.422,58

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulguda yer verilen hususlarda gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımları dışındaki işler ve köylere ilişkin olmayan işler için köylere hizmet götürme birliklerine aktarma yapılmaması konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Hüküm Gereği İl Genel Meclisinin Belirleyeceği Esaslara Uygun Olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Sunacağı Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama Projelerine Bağlı İşler Yerine İhtiyaç, Yardım Gibi

Genel İfadelerle veya Bazı Kurumların Bütçelerinden Karşılanmayan İhtiyaçları İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Ödenek Aktarılması

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci maddesinin 5'inci fıkrasında;

“İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plânı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu ödenek aktarımları 5302 sayılı Kanun'un giderlerle ilgili 43'üncü maddesinin (e) fıkrasında belirtildiği üzere *“İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar”* olarak açıklanan ve il özel idaresi bütçelerine konulan ödeneklerden yapılan aktarmalardır. Ancak bu nitelikteki ödenek aktarımlarının ilkelerinin belirlenmesi ve bu esaslar çerçevesinde Köylere Hizmet Götürme Birliklerince il özel idaresine yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin sunulması gerekmektedir. Ancak bu çerçevede proje bazında ödenek aktarımı yapılabilecektir. Bu nedenle Köylere Hizmet Götürme Birliklerine bu kapsamda yapılan aktarmaların protokollerinde genel ifadeler kullanılması ve “ihtiyaç” vb. gibi gerekçelerle aktarma işlemine dayanak oluşturulması yerine, somut projelerin belirtilmesi gerekmektedir.

Hakkâri İl Özel İdaresi bütçesinden 5355 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne uygun olmayan 602.000,00 TL tutarında aktarma yapılmış olup, bunlar aşağıdaki listede yer almaktadır.

Tablo 7: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Cari Nitelikli Ödenekler Tablosu

Y.Tarihi	Y.No	Finans	Ekonomik	İlgili	Açıklama	Tutar (TL)
29.11.2017	4123	5	07.01.09.0 1	Merkez KHGB	Birliğin İş Ve İşlemlerinde Kullanmak Üzere	56.000,00
17.03.2017	73	5	07.01.01.0 1	Çukurca KHGB	Birliğin İş Ve İşlemlerinde Kullanmak Üzere	70.000,00
21.07.2017	193	5	05.02.05.0 3	Çukurca KHGB	Köylere Yardım	30.000,00
19.12.2017	321	5	07.01.01.0 1	Çukurca KHGB	Birliğin İş Ve İşlemlerinde Kullanmak Üzere	40.000,00
09.02.2017	36	5	05.02.05.0 4	Şemdinli KHGB	Mahalli İdare Birliklerine	36.000,00
26.09.2017	3051	5	05.02.05.0 3	Şemdinli KHGB	Köylere Yardım	70.000,00
07.04.2017	85	5	07.01.09.0 1	Yüksekova KHGB	Birliğin İş Ve İşlemlerinde Kullanmak Üzere	200.000,00
13.10.2017	3398	5	05.02.05.0 3	Yüksekova	Birliğin İş Ve İşlemlerinde Kullanmak	100.000,00

				KHGB	Üzere	
					Toplam	602.000,00

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulguda belirtilen hususlarda gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak 5355 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında sunulacak uygulama projeleri karşılığında Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarılması konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte, Kamu İdaresi tarafından gerçekleştirilecek işlemler müteakip denetim dönemlerinde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

(1.01.2017 - 31.12.2017) HAKKARİ İL ÖZEL İDARESİ			
44.30-Tüm Muhasebe Birimleri 2017 Yılı BİLANÇOSU			
AKTİF	Cari Yıl 2017	PASİF	Cari Yıl 2017
	TL		TL
1 DÖNEN VARLIKLAR	256.440.073,88	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	12.982.556,87
10 HAZİR DEĞERLER	254.906.344,48	32 FAALİYET BORÇLARI	745.657,13
102 BANKA HESABI	254.906.344,48	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	745.657,13
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	8.641.291,02
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.959,55	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.419.130,27
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	333 EMANETLER HESABI	7.222.160,75
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.959,55	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.125.328,16
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.935.457,61
14 DİĞER ALACAKLAR	73.583,30	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	585.732,00
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	73.583,30	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	51.506,19
15 STOKLAR	1.270.028,98	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	552.632,36
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.270.028,98	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00
16 ÖN ÖDEMELER	188.157,57	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI	470.280,56
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	188.157,57	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	470.280,56
2 DURAN VARLIKLAR	284.153.676,27	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	10.383.532,54
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	5.725.217,15	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	10.383.532,54
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	5.725.217,15	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	10.383.532,54
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	278.428.459,12	5 ÖZ KAYNAKLAR	517.227.660,74
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	26.808.886,21	50 NET DEĞER	210.825.030,73
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	3.435.117,05	500 NET DEĞER HESABI	210.825.030,73
252 BİNALAR HESABI	17.204.223,00	51 DEĞER HAREKETLERİ	0,00
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	18.728.699,38	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER	0,00
254 TAŞITLAR HESABI	7.762.427,89	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	0,00
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	1.589.757,85	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	429.897.082,02
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-18.288.413,81	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	429.897.082,02
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	221.187.761,55	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-96.844.464,28
		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-96.844.464,28
		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-26.649.987,73
		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	0,00
		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-26.649.987,73
		PASİF TOPLAMI	540.593.750,15
NAZİM HESAPLAR	177.140.897,76	NAZİM HESAPLAR	177.140.897,76
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	33.856.687,22		
		911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	33.856.687,22
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	143.284.210,54	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	143.284.210,54
GENEL TOPLAM :	717.734.647,91	GENEL TOPLAM :	717.734.647,91

HAKKARİ İL ÖZEL İDARESİ 2017 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU			
Hesap Kodu	Ek. Kod	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (2017)
630	01	Personel Giderleri	34.473.674,71 ₺
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.917.732,60 ₺
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	55.589.887,77 ₺
630	05	Cari Transferler	3.202.672,29 ₺
630	07	Sermaye Transferleri	157.994.354,38 ₺
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	4.545.441,71 ₺
630	13	Amortisman Giderleri	11.250.009,19 ₺
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	10.433.239,71 ₺
GİDERLER TOPLAMI :			283.407.012,36 ₺
Hesap Kodu	Ek. Kod	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (2017)
600	1	Vergi Gelirleri	61.504,00 ₺
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	591.712,05 ₺
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	188.017.027,16 ₺
600	05	Diğer Gelirler	68.086.781,42 ₺
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00 ₺
GELİRLER TOPLAMI:			256.757.024,63 ₺
FAALİYET SONUCU (+ / -)			26.649.987,73 ₺